

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknél és tanítóknál 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató:

Dr. Tóth János.

Társzerkesztő: **Dr. Franciscy Lajos.**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 9. sz. n.

Hirdetési árak: Egy háromhasábos pótisor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény.

Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Elcsent zászló alatt.

F. A szabadelvű tábor hadai lerakni kezdik a fegyvert. Nem harcoltak a nemzeti követelések ellen, mert nem volt erejük hozzá, csak ellenállottak, azután lépésről-lépésre hátráltak és kétszer megfutamodtak.

Hátráltak Széll Kálmán oldalán, azután megfutamodtak először az ő, másodsor utódja, gróf Khuen-Héderváry vezérlete alatt.

Minden hadseregben, mely az ellenféllel a nyílt színen megmérkőzni nem bír, hanem ha kiverték sáncaiból, hátrál és fut, ki kell ütniök az erkölcsi züllés tüneteinek.

Természetes ennél fogva, ha a szabadelvűpárt megfutamodott nagy hadserege, demorizált állapotba jutott. A törzsereg, a zöm fejét vesztette, a szárnycsapatok szétszéledtek.

Az országgyűlési szabadelvűpárt nem tudja mit tegyen, a vidéki pártkörök a saját ösztönük szerint száguldoznak jobbra-balra. A debreceni szabadelvűpártkör a nemzeti követelések mellett foglalt állást, s példáját eddig több kerület követte, valószínű, hogy még több fogja követni.

Közeledik az az időpont, a mikor a szabadelvűpárt az ország minden részében

a magyar trikolor alatt harcolni fog a nemzeti jogokért.

Távol legyen tőlünk, hogy egy nemzeti harcot gáncsoljunk és egy ilyen harcnak bajnokait meggúnyoljuk. Hiszen akkor első sorban a saját táborunkat kellene kigúnyolnunk.

És mégis azt kell mondanunk, hogy az ujdonsült nemzeti hősök az epés gúny kiméltlen fegyvereire méltók. Mert az a zászló, mely alatt a megfutamodott és régi fegyvereit lerakó sereg most küzdeni készül, az *ellenzék*től *elcsent* zászló. Sokáig hallani sem akartak erről a lobogóról, az ellenzék ellen, mely e lobogó alatt közeledett hadállásuk felé, elsáncolták magukat, a zászlóvivőket gyanúsították, hazafiságukat kisebbítették, az ellenzék által ostromolt várral szemben saját sáncaikra sárga-fekete lobogót tüztek ki, hogy ezzel buzdítsák, konok ellenállásra lelkesítsék a vár őrségét, az osztrák katonai szellem embereit.

Ha sikerül nekik az ellenzék előrenyomulását megakadályozni, győzelmi tort ülték volna az osztrák katonai kamarillával egyetemben.

De miután ez nem sikerült, annyira nem, hogy a vársáncok mögött bujkáló szabadelvű sereg nemcsak hogy fel nem tartóztathatta a nemzeti kívánalmak ügyét,

hanem ellenkezőleg a saját hadállását elhagyni és fegyvereit lerakni kényszerült, a meghalni nem tudó gárda új küzdelmeknek a porondjára lép, azon zászló alatt, melyet még csak néhány hét előtt visszautasított, becsmérelt, mely ellen tüntetett, törvényhatósági szavazatokkal és párthatározatokkal.

A hatalom elvesztésének félelme, a teljes népszerűtlenség súlyos nyomása, a nemzet sujtó ítélete alatt megroskadt leliseretőknek kínos érzete, kezökbe adta a visszautasított, becsmérelt, kitagadott zászlót, melyet most már fennen lobogtatnak.

Vajjon milyen módon jutottak a zászló birtokába? Nem foglalhatták el az ellenzékétől, mert hiszen nem győztek a hosszú harc folyamán egyetlen egyszer sem, sőt inkább ők győztek le. Az ellenzék pedig most már, győzelme után, meg nem kínálta őket a zászlóval, mert nem oly dőre, hogy a győzelem sikereiben megvert ellenfelével osztozkodják, és azzal a fénykörrel, mely őt a nemzeti jogokért folytatott küzelem révén megilleti, léha ellenfelének a homlokát is körül övezze.

Ha mindazonáltal a szabadelvűek most már a trikolor alá sorakoznak, ezt a jelvényt másképp nem szerezhették meg, csak

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ TÁRCÁJA.

Utazás szecessióban.

Utra kelni oda, hol hegyóriások karcolják az eget, hol mélységes szakadékok sötétlő szája tátong reád, vagy a szirtek csücséről szemképrázató hómezők csillognak, azt megteszi bárki; de utra kelni a nagy alföldi rónára, hol heteken át nem látsz semmit, mint egy vézna, sovány kutgémét, vagy egy megtermett, tömzsi szélmalmot, amint szánalmat keltő módon hadonáz karáival; oda nagy elhatározás kell.

Megnézni a nagy véghetetlen semmit! Ó nem semmi az! Az Isten homloka, mint Petőfi nevezi, a puszta, a síkság az ő titokteljes véghetetlen sok mondani valójával. Az elkényeztetett turistának nem mutatkozik másnak csak egy hamupipókének, de a kinek szeme van, akinek érzéke van hozzá, a hamupipóke mint a mesében leveti szurtos ingét és egy csapásra bűvös tündérisasszony lesz belőle.

Ismerem Európa legnagyobb részét, nem egy hajmeresztő tájnak szemlélésében voltam már elmerülve, de amit a puszta nyújt az ő igéző bűbájával, az ő határtalan semmiségével pl. a

Hortobágy, mondhatom az versenyre hívja az Alpok legszebb panorámáját.

„Lenn az Alföld tengersík vidékén
Ott vagyok honn, ott az én világom.
Börtönéből szabadult sas lelkem,
Ha a rónák végtelenjét látom.“

Egy júliusi regelen dr. Dudek János barátommal nyakunkba vettük az Alföldet. Nem azt a táblákra osztott, akácfával beszegzett rónát, minőt akár Ondrohón is láthatni, hanem a nagy véghetetlen semmit, mely fenségével az Isten határtalanságának jelképe a természetben. Igazi utazás szecessió izlésben.

Szakadó zápor köszöntött Érsekújvárott s a szürke láthatár köröskörül olyan országos esőt helyezett kilátásba, hogy azt hittem elázik minden tervünk, reményünk.

Az esőtől ugyanakkor uszott Zsolna, Póstyén meg egész Vágvölgye, de a gyorsvonat mozdonya manapság olyan vagtató szörnyeteg, hogy egy nap alatt országos esőből mosolygó verőfénybe, s kiszáradt pusztaságból hetek óta áztatott vidékre röpíti az utast.

Budapesten is csak úgy dől a víz az égből mintha dacolni akart volna biztató szavammal, hogy látunk mi még verőfényt, látunk még mosolygó eget az örökké szomjas magyar Alföldön.

Ugyis lett. Alberti Irsánál a szürke ég fehéres mázt kapott, mely egyre erősebb lett s Cegléd felé kételkedő társammal szemben már én lettem a nyertes. Az az nyertünk mi bizony az által mindaketten.

Irsa vidékében sűrű erdőségben vágta a vonat, egyszerre tisztásra érünk s két hosszú sor apró keresztetes fehérlik a bársonyos fűben. A vonatról nem látszik nagyobb egy arasznál, s mind egytől-egyig egyenlő.

— Mi ez? — kérdém egy velünk utazó fiatal embertől, ki a vidékről való földbirtokos volt.

— Ezek a főváros bűnei — mondá némi fatalisztikus keserűséggel.

— ??

— Ezek a: *felesleges emberek*, folytatá még mindig titokzatos homállyal, kiknek születése megbélyegezte az anyát. Erkölcsi szemét-lerakódó helye ez a fővárosnak. Azok a némberek, akik szégyenlik a legszebb nevet, amivel az Isten a nőt feldiszipolta az *anya* nevet, ide küldik „ápolásba“ bűnüknek gyümölcsét, hogy ők maguk fel-emelt fővel, megfejelt becsülettel foroghassanak a szalonban.

Hogy milyen „ápolás“ az, azt látni az apró sirkeresztek hosszú során. Ha az nem volna oly

ügy, hogy azt az ellenzéktől elsajátították, elcsenték.

Most már, minő erkölcsi értéke és milyen eredménye lehet egy olyan küzdelemnek, melyet egy demoralizált sereg elcsent zászló alatt akar folytatni? Az erkölcsi értéke egy ilyen küzdelemnek semmi és az eredménye is csak semmi lehet.

Becsülheti-e a nemzet azt a pártot, melyet csak a hatalom elvesztésétől való félelem indított arra, hogy elsajátítsa az ellenzék programját, a nemzeti jogok zászlaja alá sorakozzék? Bizhatik-e a nemzet abban a pártban, mely mindaddig, a míg a megsemmisülés veszélye nem fenyegette, a nemzeti érzülettel ellentétbe helyezte magát és a törvényben gyökeredző jogainkért folytatott küzdelmet a törvényhozási törekvések sorából kiküszöbölni törekedett? Nem fenyegetné-e a nemzetet, mely egy ilyen pártnak a vezetésében megnyugodnék, állandóan az a veszedelem, hogy ha esetleg a viszonyok megváltoznak, ha például a nemzet ellenállási ereje meggyengül, ez a párt a nehéz küzdelemmel kivívott jogokat a hatalom kedvéért alkuba bocsátja, átjátszva azon körök kezére, melyeknek ezen jogok elismerése és megadása most annyi fájdalmat okoz?

Az erkölcsi értéke tehát a szabadelpvűpárt legújabb hősieskedésének, egyenlő a semmivel.

De eredménye sem lesz ennek a liberális mozgalomnak, mert a mi nemzeti jogot a közös hadsereg ügyében most kivivunk, azt a katonai körök a viszonyok nyomása alatt adják meg, mert most már azok a körök is kénytelenek belátni, hogy hű csatlósuk, a szabadelpvűpárt az ellenzék harcának képtelen véget vetni és a nemzeti aspirációkat képtelen a napirendről leszorítani.

A viszonyok ilyen alakulásának fogjuk köszönhetni, ha a nemzeti jogok te-

rén valamit kivivunk, azonban az elcsent zászló alatt vitézkedő liberálisok mozgalmanak az eredménye minden esetre egyenlő lesz a nullával.

Vármegyei közgyűlés.

Nyitra vármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 10-én rendkívüli közgyűlést tartott.

E közgyűlés összehívásának főindítóka, a Khuen-Hedervary-kormány üdvözlése, az időközben bekövetkezett kormányválság folytán elesvén, csak nagyon természetes, hogy a közgyűlés ügyszólván minden érdekességét elveszítette.

A kormánypártiak az a néhány embere, a kik a vidékről bejöttek és a helybeli törzskar, néma lemondással hallgatták az állandó választmány javaslatát, mely szerint a közgyűlés gróf Khuen-Hedervary Károly leiratát, melyben a vezetése alatt álló kormány megalakulásáról értesíti a vármegye közönségét, egyszerűen tudomásul veszi. Hasonló sors érte Kolossvary Dező honvédelmi miniszter leiratát.

Évtizedek óta ez az első eset, hogy Nyitra megye szabadelpvű pártja a törvényhatósági bizottságban a kormánynak nem hódolhatott, kedve szerint. Az a hódolat, mely most bearekedt a törvényhatósági bizottság liberális tagjainak keblében, most már csak arra vár, hogy a legelső alkalommal elementáris erővel kitörjön. Azért el lehetünk rá készülve, hogy ha az új kormány kinevezése nagy halasztást nem szenved, rövid idő múlva egy újabb rendkívüli közgyűlést fognak a vármegye igyekvő vezetői összehívni.

Az ellenzék a tervezett szabadelpvű manifestáció elmaradását a megelégedés érzésével fogadta. Örült, hogy a kormánypártot végre tehetetlenné tette a viszonyok ereje. A viszonyok erősítésében pedig van ám némi része a nyitrai megyei ellenzéknek is.

A kormány-leiratokra vonatkozó száraz hangú választmányi javaslatok elfogadása után, báró Fehérvarynak a dícsőítése következett, melyet érdeme szerint méltatni, lesz még alkalmunk.

Egy értelmű lelkesedéssel tette magáévá a közgyűlés Debrecen város átiratát, mely szerint felkerendő a törvényhozás, hogy II. Rakoczy Ferenc halmvainak hazaszállítása iránt a szükséges intézkedéseket tegyette. — Ugyanek az egyhangulag fogadtatott el Pozsony város közönségének átirata, melyben a város a tudóvesz megállítására törvényhozási intézkedéseket sürget.

mer más jelenet vonja magára figyelmemet. Két a középosztályhoz tartozó keleti kinézésű ember verseny-évet tartottak egy dorong szalamin. Életemben még nem láttam így falni. Izzadság csurgott le homlokukról, miközben hatalmas karjokat szeltek a kezükben hánykolódó szalaminból és szóltanul nevére egymásra először azt a benyomást tették reám, hogy ezek fogadásból esznek, hogy melyik szedi előbb magába a szalámi husángot.

A gyomorbojásoknak legjobb medicina nezní egy negyed óráig ezt a tehetetlen szaturációt, a gyomorboj ellen lehetne szemléltető például orvoságnak használni.

Azt hittem, hogy szerbek. Egy néhány kifejezést tudok horvátul, ezek segítségével próbáltam velök társalgásba bocsátkozni. Mire tudtomra adták, hogy ők bolgárok és Bécsben jártak fizetési dolgokban, de egy kukkot sem tudtak másképen, mint bolgáru. Minthogy a délszláv horvátot csodálkozásomra nem értették, oroszszal próbálkoztam, ami keveset tudok, de így sem mentem semmire. Aztán azzal végeztem, amivel tulajdonképen kezdenem kellett volna, t. i. tótul. És a tót szavakat legkönnyebben értették.

Ebből gyanitom, hogy a szláv filologusoknak igazuk lehet, midőn azt állítják, hogy a

Több kevésbé fontos tárgy elhatározása után, nagyobb szabású vitát keltett Nyitra város képviselő-testületének a magyar északnyugati helyi érdekű vasút segélye tárgyában hozott határozata. A vitában az állandó választmány előadója, dr. Kostyál Miklóson kívül, Mérey Lajos, dr. Rudnay Sándor és még többen vettek részt.

A kik annak idején az északnyugati vasút ügyét figyelemmel kísérték, bizonyára emlékeznek rá, hogy a nyitrai városi képviselő-testület kisebbsége, milyen erőteljes küzdelmet folytatott a tanács azon javaslata ellen, hogy a város nevezett vasúti társulatnak segélyképen 200,000 koronát szavazzon meg. Mérey Lajos ez ügyben külön füzetet is kiadott, melyben megeafolhatatlan érvekkel szállt síkra a tanács javaslata ellen.

Hiába való volt minden érvelés, a vármegye emberei illetéktelen befolyásukkal ránehezíttek a képviselő-testületre, s a tőlük függő képviselő-testületi tagok többségével keresztül hajtották, hogy a város nem ugyan 200,000, hanem dr. Janits Imre közvetítő indítványára 100,000 koronát szavazott meg a jelzett célra.

Ezt a közgyűlési határozatot a vármegye törvényhatósági bizottsága jóváhagyta, egyúttal engedélyt adván a városnak, hogy a megszavazott összeg fedezésére kölcsönt vehessen fel. A kölcsönt a város felvette, szépen elköltötte, de a segélyösszeget a vasúti társaságnak ki nem fizette.

E miatt a társaság a várost beperelte, s a pert a várossal szemben az első fórumon már meg is nyerte.

Az ügy ezen állásában a tanács a képviselő-testületnek azt javasolta hogy a város az összeget fizesse ki. De erről most már a képviselő-testület többé hallani sem akar. Felfolyamodott tehát a vármegyéhez, hogy azt a határozatot, melyben a város a 100,000 koronát megszavazta, ne hagyja jóvá!

Nem gondolták meg a jó urak, hogy ha egyszer a vármegye engedélyt adott a városnak a megszavazott segélyösszeg fedezésére szolgáló kölcsön felvételére, azzal már az illető közgyűlési határozat jogszerű jóváhagyást nyert. Ennekövega egészen helyesen döntött az ügyben az állandó választmány, midőn egyszerűen kijelentette, hogy a szóban forgó határozat jóváhagyásra nem szorul.

A közgyűlés azonban még sem fogadta el az állandó választmány javaslatát, hanem magáévá tette dr. Rudnay Sándor indítványát, mely oda terjed, hogy az összes ügyiratok a városhoz küldessenek vissza, annak megállapítása végett, vajjon a 100,000 koronát megszavazó közgyűlés szabályszerűen lett-e összehívva, és vajjon a köz-

a Kárpátok aján elterülő tót nyelv egy a szláv nyelv, mint az alaktant tekintve az összes szláv nyelvek közt legközelebb áll az ő szlávhoz. Az ő szláv nyelv az oroszok, ruthének, szerbek, bolgárok és részben a dalmáciai horvátoknál, ugyanazon szerepet játszik, mint a katolikusoknál a latin. Sőt sokkal nagyobb, mert nemcsak miséjök és a szertartások, hanem a népnek közös imái mai napig is ő szláv nyelven folynak. És azt mondják, hogy a tót, habár az ő szláv nyelvet soha sem hallotta, jobban megérti azt, mint bárki az említett szlávok közül, ha t. i. ezt külön nem tanulja.

A bolgárok, látván, hogy papokkal van dolguk, kerdezősködtek, vajjon nősülünk-e, továbbá vajjon plébánosok vagyunk-e, s mikor azt mondtam, hogy professzorok, sőt a másik old az ajtónál az meg pláne direktor is, akkor nagyban nőttünk tekintélyben, s mindjárt illatos bolgár szivarkákkal kedveskedtek.

Koburg Ferdinandról azt mondták kerdezősködésomra, hogy nem igaz, amit a tapok írnak felőle. A bolgárok szeretik, trónja nem ingadozik s hogy a bolgár nép nem áhitozik Macedónia után, csak egyes nagyszájú politikusok larmázzak teli az országot s azzal együtt az európai sajtót. — Mennyire volt igazuk, nehéz volna eldönteni.

kegyelért, oly trivol, azt mondanam, hogy ez az anyagcsinálás oly sikeresen megy, mert már egy egész kis mennyországot népesítenének be, ha csak az írsai kis halottakat képzeljük is oda. S mint emberünk mondta a főváros más vidéken is vannak ilyen helyek, a hol a halál asztalokba gyűlt a szegény leiratott termest.

Ez az "anyagcsináló" homlekegyenest elűt más közönséges sírkertektől. Ez utóbbiakban vannak mint ismeretes, kisebb nagyobb sírok, sírmelekek, a kegyelet különböző fokozatával környezőve. Az írsai anyagcsináló minden sírja egyforma, merov szegletes pedanteriával kokába rakva egymás mellett, apró alacsony fehér keresztcskeik, mint a championombokak fehérlenek a zöld fűben, melyből alig hogy kilát-zik a kereszték feje bubja. Fő jellemvonásuk, hogy nagyságra, alakra egyik szakasztott mása a másíknak.

Nincsen köztük különbség, epagy mint az afattuk porladozó apró lenyok közt, mert mind egyiknek születése egyforma bünt, egyforma keserűséket jelent.

Ez az egyedüli temető, melynek fűvet örömkönyökkel öntözik.

De a gyorsvontat száguldott, már sárgakalásztól rengő tablak között végtatott, mire végére jutottam fentí elmélkedésemnek. Beülök a kupéba hol is-

gyűlés határozata szabályszerűen lett-e közhirre téve?

Ez nem jelent egyebet, mint az ügy előadását.

A közgyűlés legfontosabb tárgyát a 26-ik pont képezte: Gróf Erdődy Ferenc ajánlata a galgóc-póstyéni vámtárgyak átadása iránt. Ezen ajánlat értelmében a gróf Erdődy-féle hitbizományi uradalom a vármegye tulajdonába engedi átmenni a galgóczi hidat, a póstyéni kompot és a Dubove folyón át vezető hidat, ugyszintén az említett hidakhoz tartozó összes vámtárgyakat, a következő feltételek alatt. 1. A hitbizományi uradalom az átadandó vámtárgyakért semmiféle kártérítésre nem tarthat igényt. 2. A vámszedési jog a vármegyét fogja megilletni, a megye azonban vámentességet biztosít a hitbizományi biróadalom birtokosának és törv. leszámazottjainak, személyes használatára szolgáló alkalmatosságainak és podgyászának. 3. Az összes vámtárgyak kapcsolatos egészét képeznek, úgy hogy egyiket a másik nélkül a vármegye át nem veszi. 4. A hitbizományi uradalmat terhelő vámentességi kötelezettségeket, melyekre az uradalommal szemben egyesek, vagy községek jogos igényt tarthatnak, a vármegye átveszi és azoknak eleget tesz. 5. A vármegye a póstyén-bankai teherforgalmat kompokon, illetőleg idővel állandó hidon fogja letenyelíteni, minek folytán az uradalom a fűrdő-sziget és Póstyén között csupán csak egy, a beteg szállítására szolgáló könnyű szerkezetű hidat lesz köteles fenntartani.

Az uradalom a vármegye feltételeire vonatkozólag 15 nap alatt nyilatkozhatik.

Ezután egy sereg tisztuiítás elleni felebbeszes következett, melyek a szolgabírói kar egy részének tudatlanságát, vagy hanyagságát dokumentálják. A közgyűlés többi községi választást, így a Czach és Tóvisfalú községekben lefolytatást, kénytelen volt megsemmisíteni.

Dél felé járt az idő, midőn dr. Kramolin Victor főispán a mameluk-mozzanatokban szegény, de egyébként, helyesebben mondván, éppen azért eléggé hasznos közgyűlést berekesztette.

Vágújhelyi csendélet.

Vágújhelynek ó-szeres és judeo-liberális többsége hónapokon át oly magasan hordotta az ő görög orrát, mintha körülötte forogna a világ. Miker sikerült nekik *Markovicsekat* kriminális perbe hurcolni, és a tek. nyitrai kir. bíróság által el is ítéltetni, akkor kevélyen hirdették urbi et

Lehet, hogy az atyafiak éppen dynamitot voltak megrendelni Bécsben, melylyel az úszkúbi vasúti hidat minap légherőpítették.

Egyszerre megáll vonatunk; Cegléden vagyunk. Irodalom történeti nagyságokban utazó kollégám itt legkevesebb keresni valót talált. Csak három órát számtunk reá. Megkérdezzük a kaplant, mi nevezetesség van itt? — Azt mondja éppenséggel semmi. No azt tehát megnézhetjük három óra alatt is.

A vasutról befelé vivő széles, fasorokkal díszített uton feltűnik az *állami* gimnázium díszes nagy épülete. Ez már nem egészen semmi. Feltűnt itt is, meg más alföldi városokban, hogy az állam gazdagon szórja a pénzt ott, ahol legkevesebb szükség van reá. Cegléd egyike a leggazdagabb alföldi városoknak. Azt mondják, hogy egyszerű kék posztóruhában járó parasztember 40—50 ezer forintot hordoz zsebében. Határa akkora, mint nálunk egy járás, a legkövérébb tevényföld, és az állam azokra pazarolja a pénzt, akik — hála Istennek — legkevesebbé szorulnak rá, míg más városok csak papi alapítványokon tengődnek. Itt is elmondható az evangéliumi példabeszéd, hogy akinek van, annak adatik, akinek pedig nincsen, még az is elvették tőle.

(Folyt. köv.)

X.

orbi, hogy most egész Magyarország szemé reájok néz, és ők megmutatták, milyen nagy hazafiak ők és milyen veszedelmes pánszlávok azok a *Markovicsek*! A kik bele látnak a vágújhelyi liberálisok matadorjainak kuliszszáí mögé, azok tudják, hogy a Markovicsek elleni támadást, ezek a vágújhelyi notabilitások nemcsak hazafiságból, hanem egy kis geschäftből is fújták annyira föl! Ez a geschäft pedig nem más, mint az üzleti verseny az itteni takarékpénztár és a népbank között. Amannak elnöke *Victorisz Miklós* orsz. képviselő, a nagy férfi, a kit a „Bolond Istók“ Czenczi nénije Európa legszebb vén legényének nevezhetne, a népbanknak vezetői pedig a *Markovicsek*, a kik a takarékpénztárnak nem egy adósát hosszabb életre vettek át, s a kiknek ügyköre, az ő agitacionális természetük és képességükkel fogva, napról-napra terjed.

Victorisz és társai nagy örömmel vették és hirdették néhány hóval ezelőtt a Markovicsek kriminális elítélését, de még az ő embereiknek higgadtabbjai is tanáskodtak abban, hogy a Markovicsek elleni ítélet változást szenvedni nem fog, mert tudták, hogy nem apodiktikusan bizonyos az alap, melyre a vád fektetve volt.

Azok a Markovicsek ugyanis igen óvatos, ügyes emberek, és nem annyira önmagokért veszedelmesek, hanem inkább azért, mert Vágújhelyen és környékén megfelelően ügyes ellenfeleik nincsenek, a kik az ő pánszláv működésüket kellően ellenőrizni és ellenőlyezni képesek lennének! Ők folyvást mozognak és fáradnak, a nép között megfordulnak és vele foglalkoznak, és a szövetségi eszmét is kihasználják. Ellenben a mi magyarjaink nem tesznek semmi jót, hanem csak praepotenskednek, veszekednek és a népet lefumigálják. Így azután bizony nem lehet a Markovicsek gonosz aknamunkáját kontrakarizozni, és nem lehet a tőnyelvű nép előtt a magyarság itteni vezető embereit megkedveltetni.

Kisült a Markovicsek elleni kriminális perben, hogy ők különösen a tót nyelv védelmének ürügye alatt, s ennek előtérbe tolasával nyerik meg a népet, és most faluról-falura járva hirdetik, hogy hiába akarta őket a nyitrai bíróság a tót nyelv miatt becsuktatni, mert a kir. Tabla őket a kriminális vád alól fölmentette, és nekik ugyanazon tanakat tovább is hirdetni szabad, vagyis a mit eddig tettek, azt törvényeink nem tiltják!

S ezen nagyon plausibilis okoskodással szemben, mit tesz a vágújhelyi ószeres-judeo-liberális hazafiak bölcsessége? Eldegeníti, eltaszítja magától meg azokat is, a kik a magyarsághoz simulnak s vele tartani készek.

Ime a legújabb eklatáns példa:

Dr. Sztanek István vágújhelyi járásbírói albiránk, az előbbi években méltán került pánszláv hírbe, mert olyan egyénekkal pajtáskodott, a kik notorius pánszlávok, s a kikkel mi magyarok soha szóba sem állunk. Későbbben azonban belátta hibáját, és szakított a pánszlávokkal, és hogy ezt nyilant is demonstrálja, kerülni kezdte a Markovicsekat is, egészen odáig, hogy az egyiknek nejet, habár előbb a házba is bejáratos volt, a nyilt utcán meg sem köszöntötte!

A mult képviselőválasztás napján történt, hogy *Dr. Sztanek István* a magyarsággal tartás bizonyitekaül a kormánypárt jelöltjére, *Victorisz Miklósr*a akart szavazni, de midőn megtudta, hogy a kormánypárt főkortesei, az ő praepotenskedő modorukban kijelentették, hogy *Dr. Sztaneknek* is „*muszój*“ *Victoriszra* szavazni, akkor kijelentette, hogy a bíróság tagjainak függetlenségét meggyanusíttatni nem engedi, és most már ez okból *Victoriszra* nem szavaz! És nem szavazott senkire!

Az ószeres judeo-liberálisoknak sem kellett több, s kimondották *Dr. Sztanek István* aljárásbíróra azonnal az anathémát, hogy mégis csak pánszláv, a kinek tetteért lakolni kell!

Most jött meg erre az alkalem. *Dr. Sztanek* aljárásbíró ugyanis eddig nem volt tagja a vágújhelyi kaszinónak, melynek elnöke öngysága *Victorisz Miklós* országgy. képviselő, takarékpénztári elnök ur, hanem most akart belépni. A tagok fölvétele a választmány jogai közé tartozik, és *Kochanovszky György* kir. járásbíró ajánlotta, *Dr. Sztanek* aljárásbíró, a kaszinói tagok közé fölvételre.

Victorisz a választmányi ülést e hó 13-ikára össze is hívta, de annak zsidó tagjai nem mertek oda elmenni, mert ki lett volna a jelző, hogy *Dr. Sztanek István* aljárásbíró pánszláv, ergo nem lehet őt a kaszinó tagjai közé fölvenni, és a zsidók még sem mertek az aljárásbíró ellen voksolni, mert hátha valamely peres ügyben nem jó néven venné.

Ezenfogyva a választmányi ülésen nem jelentek meg összesen csak hatan. Ezek közül négyen szavaztak *Dr. Sztanek* ellen „nem“-mel, *Kochanovszky* pedig igen-nel. *Victorisz* elnök ugyan nem szavazott, de mindenki tudja, hogy a nem-mel szavazókkal tartott.

A szavazásnak ezen eredménye folytán *Kochanovszky György* járásbíró, *Kochanovszky* Pál közjegyző, és más előkelő tagok kiépnek, alá kulófelben van már egy tisztviselő kör, s *Victorisz* és társai tovább is kultiválhatják a kaláber-hazafiságot a Misk-tele pizkos helyiségekben.

Igy dühöng Vágújhelyen a liberális béke, s így akarnak nyerni *Victorisz* és társai a magyarságnak jó barátokat!

Ujdonságok.

Szent István király ünnepe

A valódi nagyságnak legbiztosabb méréke az a tisztelet, melyben az utókor a nemzet jeleseit részesíti.

Ha a szívből nő ki ez a tisztelet, s érzéssel újra a szív világába hatol be, s ott terjeszkedik és hódít, akkor ennek a tiszteletnek tárgya a nagyság azon magaslatán áll, mely benső természeténél fogva az emberi szivektől meghódolást követel.

Első szent királyunk, nemzetünk apostolának tisztelete, a hálás nemzet szívéből nőtt ki, ott terjeszkedik és hódít diadalmasan, korról-korra, időről-időre a győzedelmes terfoglalásnak újabb trófeumaival jelenik a kegyeletes nemzet színe előtt, annak tanujelül, hogy a szent király nemzetünk vezéralakjainak fénye, díszje, koronája, a nagyok legnagyobbika.

Államszervező, apostol, jó és szent. Országának bölcs kormányzója, nemzetének lánglelkű vezére, ihletett prófétája, népének jóságos atyja.

Ünnepe kilenc száz esztendő óta nemzeti ünnepünk, melynek fénye, ha adlhanyatlott valaha, viszontagságos multunk gyászos korszakában, még sem enyészhetett el soha, hanem sorunk jobbrafordultával újra előtört, mint felszabadult napsugár, melynek felhőtörlasszok aliták el útját.

És nagy volt mindig a nemzet öröme, midőn a szent király tiszteletében egy szívvel, egy lélekkel egyesülhetett.

Ezen kegyeletes egyesülés felő, mely vallási kötelessége az ország katolikusaínak, *hazafiúi kötelessége* az ország minden polgárának, nagy lépés történt ezidén azzal az örvendetes ténynyel, hogy koronás királyunk az ország fővárosában tartott fényes Szent István napi istentiszteleten megjelent, hogy vallási és hazafiúi kegyeletünk legszentebb érzéseit nemes királyi szívével megossza.

Adja Isten, hogy a fenkölt lelkű uralkodó példája erősítse meg és tegye egyetemessé azt a kegyeletet, mely nagy nemzeti ünnepünk megszentelése felett virraszt.

* * *

Nyitrán, Szt. István király ünnepén a székesegyházban fényes isteni tisztelet tartatott. Az ünnepi szt. misét Bende Imre püspök úr végezte teljes segédlettel. Ezt megelőzőleg Belák József karkáplán szép szent beszédet mondott. Az isteni tiszteleten megjelent a helybeli honvédtisztikar és az állami mentelep tisztikara teljes számban. Csak nagyon kevesen jöttek el azonban a tisztviselők közül, pedig ezen a napon minden hivatal szünetelt, a tisztviselő urak tehát, a kik oly nagyon szeretik monopolizálni a magyar nemzeti állam hű képviselőinek a szerepét, akadály nélkül adhattak volna a népnek jó példát arra, hogy mikép illik tisztelni a magyar nemzeti állam nagy megalkotójának emlékét. Egyszer már megmondottuk ezeknek az uraknak, hogy a miben az ország koronás királya és az állam főhatóságai jó példával járnak elül, abban őket az alantas tisztviselők erkölcsi és illemi kötelességből követni tartoznak. Ennek a kötelességnek az elbanyagolása cinizmusra, érzéketlenségre és nagy fokú korlátoltságra vall.

Nem szól ez annak, a kit nem illet.

A néppárt elnöke a királynál. Gróf Zichy János, a néppárt elnöke, a kormányváltással kapcsolatos királyi kihallgatások alkalmával meghívást kapott legfelsőbb audenciára. Pártunk illusztris elnöke a korona előtt ki fogja fejteni a néppárt ismeretes álláspontját, melyet gróf Zichy János a Khuen-Héderváry kormány bemutatkozásakor tartott beszédében oly erőteljesen kidomborított, hogy az országot csak nemzeti irányban folytatott keresztény magyar politikával lehet a nyugalom révébe vezetni. Ebből az álláspontból önként folyik az a meggyőződés, hogy a nemzeti kívánalmak kielégítése most elsőrendű politikai szükség, mert e nélkül sem a törvényes rendet helyreállítani, sem egy új pártalakulásnak az alapjait lerakni nem lehet.

Személyi hírek. Gróf Széchenyi Tivadar val. belső titkos tanácsos és alsó-lendvai nagybirtokos mult héten néhány napot Nyitrán töltött, mely alkalommal meglátogatta régi barátját Bende Imre püspököt és részt vett a szt. István napi szűkebb körű püspöki diszebeden. — *Czeizel* Gábor pápai prelátnak, apátkanonok Marienbadból, *Malatinszky* József apátkanonok és *Biringer* Ádám t. kanonok, alsóvárosi esp. plebános Karlsbadból, *Orell* Géza h. pénzügyigazgató és *Német* István főgym. hittanár Krakóból Nyitrára visszaérkeztek.

A király születésnapja. Ő felsége a király születésnapját hagyományos kegyelettel ülte meg Nyitra város közönsége. A házakat már a kora reggeli órákban fellobogózták, a hivatalokban szünetet tartottak, az összes templomokat nagy közönség töltötte meg. A székesegyházban, hol Bende Imre püspök úr ő méltósága tartotta az ünnepi szt. misét, megjelentek dr. Kramolin Viktor főispán, Mazóly Antal kir. táblabíró, dr. Gyürky Géza vármegyei főügyész, dr. Chudovszky Géza kir. ügyész, Faschler Ferenc polgármester, Orell Géza h. pénzügyigazgató, Crausz Vince, árvaszéki elnök, Majthényi Géza főszolgabíró és még számosan a hivatalos személyek közül. A honvédség részéről Váray alezredes több tiszttel. Az állami méptelep képviselőiben Held százados. A honvédtisztikar többi tagjai a legénységgel együtt a sátor táborban hallgattak szent misét. A székesegyházban ez alkalommal a zene és énekkar Cherubini miséjét adta elő. A graduale alatt Strejhammer Antalné urnó ugyancsak Cherubininak „Salvum fac regem“ kezdetű soloját énekelte tiszta csengő hangon, melynek hajlekonyága és finom

színezettsége künően alkalmas volt a szép solo művészi becének feltűntetésére. Szt. István ünnepén nevezett urnó hasonló szabatosággal Gounod Ave-Mariáját adta elő.

Délben 1 órakor a püspök úr ő méltósága ebédet adott, melyre hivatalosak voltak a hatóságok fejei, a klerus és még többen a városi intelligencia köréből. A negyedik fogásnál a házi gazda ő méltósága felköszöntőt mondott a királynak, a népének szeretetétől környezett uralkodóra, kívánva neki, hogy az Isten őt a haza boldogságára, alattvalóinak örömeire még igen sokáig tartsa meg. A vendégközönség a szép szavakat állva hallgatta és lelkesen megélejezte. — Nyomban a püspök úr után dr. Kramolin Viktor emelt szót, hogy éltesse a vendégszerető házigazdát. A főispán hangsúlyozta, hogy a magyar nemzet állami életének fejlesztésében, kulturájának munkálásában, alkotmányának tisztelete és védelmében egy tényező sem működött közre a nemzetel oly hiven, oly kitartón és lelkesen, mint a katolikus anyaszentegyház. Ezt ő nem mint katolikus mondja, hanem mint az állami hatalom képviselője. A multnak ezen tanulságából, a jelennek ezen tapasztalatából kifolyólag hön óhajtja, hogy az egyházi és világi elem egyetértő nemzeti munkája zavartalan összhangban folyjon tovább a haza legnagyobb boldogságára. Élteti ennélfogva a katolikus egyháznak egyik legmértőbb, itt jelenlevő képviselőjét, Bende Imre püspököt. — Az ebéd ezután a legfesztelenebb hangulatban delután 3 óráig tartott.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszter *Horváth* Mihály szenici állami polgári iskolai helyettes tanítót a nagyszőlősi állami polgári iskolához a X. fizetési osztályba segédtanítónak nevezte ki. — *Lüley* Kázmér végzett joghallgató, nyitrai lakos, néhai *Lüley* János oszlányi járási volt főszolgabíró fia. Aranyos-Marótra közigazgatási gyakornokká kinevezetett. — *Czeimer* Kornelia ipolysági polg. iskolai segédtanítónő hasonmínőségben a szakolczai községi felső leányiskolához nevezetett ki.

Eljegyzés. Ivosevics Dusán nyitrai kataszteri mérnök aug. 15-én jegyet váltott Pivinger Kornélia kisasszonnyal, özv. Pivinger Mihályné kedves leányával. — Kovács Mór, a budapesti Halász Ferenc és Pál cég diszponense, eljegyezte Felsner Judith kisasszonyt, Felsner Jónás dohány- és szivar-tőzsdés leányát Nyitrán.

Főuri aranylakodalom. A galgóci és pöstyéni hitbizomány jelenlegi birtokosa gróf Erdődy Ferenc és neje szül. Oberdorf Hona grófnő tegnap, aug. 22-én tartották aranylakodalmaikat a galgóci várkapornában. A ritka ünnepélynek szoros családi jellege volt. A jubilausok arany frigyét gróf Batthány Vilmos nyitrai kanonok áldotta meg a kegyuri plebánosok segédkezése mellett. Az emlékezetes ünnepet megelőző napon, pénteken, Galgóc közönsége a jubilaus grófi párt zenés faklyásmennettel tisztelte meg, mely fényesen sikerült.

A nyitrai kath. közművesek művelődési és segélyező egylete által tartott népünnepélyen augusztus hó 16-án felülfizettek: Gróf Batthány Vilmos 5 kor., Rizner Károly 5 kor., Kutvaszer István 3 kor., Jeszenszky Alajos 2 kor., Neugebauer Nándor 2 kor., Hromy Endre 2 kor., Kiáczek Ferencz 1 kor. 70 fill., Cseffalvay Aladár 1 kor. 10 fill., Juhary Károly 1 kor. 10 fill., Kostyál János 1 kor., Kőszeghy József (Szalakusz) 1 kor., Furda N. 1 kor., Blaskó József 1 kor., Prihoda Lajos 70 fill., Bereczkey Pál 40 fill. Fogadják mindnyájan az egyet hálás köszönetét! — A rendezőség.

† **Bohunka Géza** temetése mult szombaton Nagyboldogasszony napján ment végbe a város közönségének óriási részvete mellett. Ott volt a központi papság, a hivatalok és pénzintézetek képviselői, a nyitrai ügyvédi kar teljes számmal, bejöttek igen sokan a vidékről is az elhunyt ismerősei és barátai közül. A gyászszer-

tartást *Biringer* Ádám t. kanonok, alsóvárosi esperes-plebános végezte, káplánjainak segédletével. A beszentelési szertartás után előlépett *Mérey Lajos*, s az ügyvédi kar nevében a következő beszédet mondotta:

Tisztelt Gyászoló Közönség!

A Mindenható Isten akaratának kifürkészhetlen céljait, s az általa alkotott természet rendjének gyakran megfoghatatlan útjait juttassa eszébe boldogult Géza barátomnak halálése mindazoknak, a kik őt jól ismerték, s a kik most megrendült szívvel, könnyekig meghatottan álljuk körül koporsóját!

Eletének delén, vajjon miért ragadta ki sorainkból a kérélhetlen halál éppen őt, a kit mindnyájan szerettünk, mindnyájan tiszteltünk, ő maga lévén a becsület és a jóság?

Hiszzen tudásának minden erejével, tiszta jellemének egész fényével, s munkabírásának utolsó lehelletéig, majdnem 3 évtizeden át, mindig hű odaadással szolgálta a közjót, s egyezkedéseit, és nem találkozik senki, a ki a neheztesnek csak árnyékával is gondolna rá. — nem találkozik senki, a ki a legösszintébb részvétellel, s a rokonszenv igaz melegével ne osztoznék bánatunkban!

Családi tüzhelyét, megalapításának első pillanatától kezdve, a béke anyala gondozta; vallásosság, szeretet és gyöngédség voltak azon erények, melyekkel ő a boldogság otthonává tette azt!

A Mindenható Istenbe helyezett rendíthetleu bizalom, s az embertársak iránt tanúsított mérhetlen jóakarát voltak azon iránytűk, melyek minden cselekedeténél vezérelték, s melyektől őt nem térthette el senki!

És mi ügyvédek, az ő kartársai — kiknek köréből szólni nekem jutott a fájó kötelesség — mi tudjuk legjobban, mert tapasztaltuk mindenkor, hogy nála az igazságszeretet a lelkiismeretességgel, a pontosság a méltanyossággal versenyeztek mindig, mert ő véteni nem akart s nem birt senkinek, s mert jogérzete puritán jellemének forrásaiból fakadt!

Igy emelkedett ő polgártársainak osztatlan közbecsülésében oly magas fokig, melynél zajosabbat talán, de mélyebbet és marandóbbat nem érhet el senki!

Ilyen férfiakra nagy szüksége van a mi társadalmunknak, és most mégis éppen őt vesztettük el, a ki oly példaszzerűen futotta be pályáját!

Mi egyéb, mint az Egek Mindenható Urának akaratában való megnyugvás az, melylyel töled boldogult Géza barátom most, midőn utolsó földi utadon elkisérünk, bucsuzhatunk! S ha majd mi is utána jövőnk, s az Isten ítélőszéke előtt találkozunk, el fogod ismerni, hogy a Mindenható jóakarata nem hagyta el családodat, polgártársaid szeretete pedig kegyeletben tartotta meg emlékedet!

Isten veled!

E szép beszéd után, mely a közönséget könnyekig meghatotta, elindult a beláthatatlan sokaság a temető felé, a hol az elhunytat a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Lelkének üdvösségeért az engesztelő szt. miseáldozat hétfőn mutatott be az alsóvárosi plebánia templomban.

Jegyzői közgyűlés. A nyitramegyei községi- és körjegyzők egylete augusztus 22-én tartotta rendes évi közgyűlését a bajmóci fűrdőben. A közgyűlésen több, a jegyzői karra nézve fontos ügy tárgyalatott, többi közt Szatmármegye jegyzői egyletének az az indítványa, mely szerint a vármegyei egyletek kérjék fel vármegyejézők országgyűlési képviselőit, hogy a jegyzők szolgálati viszonyainak, javadalmazásának, a községi munkaerő rendezésének s az adóügykezelés államosításának érdekében a kormánytól és a törvényhozásnál közre hassanak.

A nyitrai ügyvédek. Nagyon rájár a nyitrai ügyvédekre a halál szekeérének rúdja. Alig egy év óta már az ötödik halt el közülök t. i. Freund Emil, Gutvil Pál, Kósa József, Vármer Károly és most Bohunka Géza. Ez által a nyitrai tényleg gyakorló ügyvédeknek száma 24-re apadt, és sajnálatosan jellemző a keresztény világra, hogy most már Nyitrán az ügyvédek többsége: zsidó!

Adományok. A m. kir. belügyminiszter a geszthi tűzkárosultaknak 170 koronát, a vágúrhelyi járás árvizkárosultjai részére pedig 6200 koronát segélyképen kiutalt.

Honvédeink őszi fegyvergyakorlata.

A 14. honvédyalgezered f. hó 21-én reggel 5 órakor mindkét zászlóaljával városunkból eltávozott; az nap A-Maróthra menetelt, a hol egyesülni fog a Léváról odaérkező 2-ik zászlóaljjal. Az ezred A-Maróthon lesz elhelyezve, melynek vidékén ezredgyakorlatait fogja végezni, és ott marad e hó 28-ig. 28-án reggel Privigyé felé menetel és a 28-áról 29-ére eső éjszakát Kis-Ugroczon fogja tölteni, 29-én pedig bevonul Privigyére. Szeptember 2-án egy hadi állományú zászlóalj, ugyanolyan úteggel együtt Privigyé vidékén harcserű cellővézetet fognak tartani. — Ilyen cellővézetnél a közönség is, mint szemlélő jelen szokott lenni. E vidéken fognak megtartatni a dandárgyakorlatok és a hadosztálygyakorlatok. Lefűvés szept. 11-én lesz; és szept. 12-én a tartalékosok leszerelése. Hogy a két évi szolgálati kötelezettségének eleget tett legénység leszerel-e, az még kérdés, azt alighanem december hó 31-ig visszafogják tartani, mert ez évben újoncok október 6-án már nem vonulhatnak be, hogy felválthassák őket.

Köszönet nyilvánítás. Hálátelt szívvel mondanak alulírott utján mély köszönetet e helyt is Noszicz fiókköztség hivi Bende Imre püspök ur ó Méltóságának, a miért őket, kiknek csaknem összes mag s burgonyatermése a Vág folyó júliusi áradása következtében tönkrement s ezáltal nagy inségbe jutottak 200, kétszáz korona segélyadományban részesítette. — Vermessy Kálmán h. plebános.

Br. Fehérváry dicsőítése. A nyitrai vármegyeházon egekig magasztalták báró Fehérváry érdemeit, melyeket állítólag a haza, a honvédség fejlesztése és a trón körül szerzett magának.

Csak a politikai részrehajlás diktálhatta az állandó választmánynak ezt a minden tekintetben indokolatlan dicsőítést.

Nem tételezhetjük fel az állandó választmány tagjairól, a kiknek ezen javaslatban részök volt, hogy nem ismerik Fehérváry működését, érzületét és politikai jellemét.

Tudniok kell az állandó választmány illető tagjainak, hogy Fehérváry volt az, a ki a közös hadsereg szervezetének magyar nemzeti szellemben való fejlesztése ellen, nem csak a legutóbbi katonai vita alatt, hanem általában mindig a legridegebben állást foglalt.

Sokáig ellenezte a legnagyobb esőkönnösséggel egy magyar tannyelvű katonai akadémiának a felállítását; ellenezte a magyar nyelvnek az önkéntesi vizsgálatokon való jogos térfoglalását; ellenezte az önkéntesi vizsgakénszer megszüntetését; ellenezte még annak a parányi engedelménynek a megadását is, hogy a tartalékosok, kiknek legnagyobb része magyar származású, mindnyájan pedig magyar állampolgárok, az ellenőrzési szemlén magyar nyelven jelentkezhesenek.

Midőn pedig az ellenzéki képviselők évek során át hangoztatták, hogy a közös hadsereg magyar részébe be kell hozni a magyar szolgálati és vezényleti nyelvet, a magyar ezredeket magyar címeres zászló alá kell sorakoztatni, s hogy azokat az ország határaiból kivezetni, cseh, morva és ki tudja miféle állomásokon elhelyezni ne legyen szabad, akkor Fehérváry mindig a legnagyobb cinizmussal kijelentette, hogy ő soha sem lesz ilyen javaslatoknak a szószólója a korona előtt.

Hát megengedjük, hogy az úgynevezett nemzeti követelményeknek mindig óriási akadályai voltak Bécsben, s ebből kifolyólag értjük azt, ha egy magyar kormányfő azt mondja: Mindaz, a mit a nemzet a közös hadsereg dolgában követel, jogos és törvényes alapon nyugszik, de csak fokozatosan valósítható meg.

Egy ilyen felfogásnak a helyességét nem osztjuk ugyan, mert abban a véleményben vagyunk,

hogy a nemzeti követelmények teljesítésének az ideje immár megérkezett, mégis elismerjük, hogy ennek a halogató álláspontnak meg van legalább az az előnye, hogy nem sérti meg durván a hazafias érzületet.

Azonban, a ki a nemzeti követelmények szempontjait elvileg elutasítja magától, a ki nevet azon, mint valami képtelenségen, hogy az ellenzék ilyen követeléseket tanaszt, a kinek van arcbőre, annak kijelentéséhez, hogy ő ilyen javaslatokkal soha sem járulna a korona elé, az lehet egy megrögzött osztrák zsoldos, lehet egy lelketlen katona, lehet hű császári szolga, lehet jó eszköze a katonai kamarillának, de tagadjuk, hogy egy ilyen ember a magyar nemzeti államnak hű képviselője lehetne bármely téren.

Ha most már egy ilyen férfiú az ország kormányzatában hűsz esztendőn át részt vesz, az olyan jelenség, melyet röstellelnie kell az uralkodó pártnak és sajnálniuk mindazoknak, kik azt a kívánságot táplálják magukban, hogy az ország kormányzókei ne az osztrák szoldateszka lovagjai üljenek, hanem hű magyar hazafiak.

Ha ezen felül bármely közigazgatási szervezet egy ilyen embernek a működésében hazafiai érdemeket lát, ez a felfogás betetőzi azt a szolgálékütséget, mely miatt az uralkodó kormánypártnak szégyenkeznie kell, és növeli a hazafias közvélemény megbotránkozását.

Szökés a honvédségtől. Weisz Samu II. oszt. altiszt, a ki a helyi ezred 11-ik századánál szolgál, f. hó 18-án a századtól elszőkött és Pozsonyban a hadbírósnál mint szőkevény jelentkezett, ahol állítólag szőkeése okául a rossz bánásmódot hozta fel. Itt letartóztatták és a 14. ezredhez visszakísértették.

Két határozat. A vágvecsei kerület szabadelvű pártja gróf Esterházy János elnöklete alatt elhatározta, hogy a közös hadseregbe vonatkozó nemzeti követelések mellett állást foglal és szükségesnek tartja, hogy a magyar hadseregben, mint a közös hadsereg kiegészítő részében, ezen követelések teljesíttessenek. Elhatározta egyúttal, hogy képviselőválasztás esetén csak olyan képviselőt választ, ki a magyar nemzeti követelményeket kivívni, s ezzel a nemzetnek törvényben biztosított jogait megvalósítani törekszik.

Ez az egyik határozat, melyről szólunk. — Hogy ennek a határozatnak és általában a szabadelvű pártkörök hasonló határozatainak milyen értéket lehet tulajdonítani, és minő eredménye lehet most már ennek az egész állásfoglalásnak, azt lapunk más helyén kifejtettük. E helyen csak azt kérdezzük a vágvecsei kerület szabadelvű pártjának vezetőitől, kikben — szívesen elismerjük — legtöbb hazafiság van az összes nyitrai megyei liberálisok között, miért nem méltóztattak ilyen nyiltan színt vallani a nemzeti követelések mellett a májusi közgyűlésen, a mikor az állásfoglalásuk a nemzeti ügynek még használható volna?

Most már a kocka el van vetve. Vagy győz a nemzeti ügy, vagy elbukik. Ha győz, az nem lesz az önök pártjának az érdeme, ha elbukik, az egyedül az önök pártjának a bűne lesz.

A vágvecsei szabadelvű párt elnökei gróf Esterházy János és Mezey Gyula urak a nemzeti követelményeket szóba hozták a nyitrai megyei szabadelvű pártnak f. hó 18-án tartott értekezletén is, indítványozván, hogy a vármegyei szabadelvűpárt, a vágvecsei kerület példája szerint a debreceni határozathoz csatlakozzék.

Az indítványt a megyei szabadelvű párt vezetői elvetni nem eskarták, mert ezzel pártszakapást idéztek volna elő; elfogadni pedig azt nem volt bátorságuk. Mert hát ha egy olyan kormány jön, mely a leszerelés politikájával fog kísérletezni! Abban állapotok meg tehát, hogy 14 napon belül egy népes pártgyűlést fognak tartani, s azon aztán kimondják a debreceni határozathoz való csatlakozást.

Addig pedig a főispán szimatolni fogja a politikai szeleket.

Ez a két határozat története. A vágvecsei határozat bátrabb, de azért dr. Kramolin Viktor jobban örül a nyitraiaknak, mert ez — óvatosabb.

Templomszentelés. Ocsadnica, trencseny megyei községben lélekemelő szertartások között szenteltetett fel az ottani teljesen renovált templom. A felszentelési szertartást *Nemcsék Ferenc* nyitrai kanonok úr végezte.

Elvesztett pénz. Garay János m. kir. honvéd főhadnagy f. hó 18-án délután midőn biciklin a laktanyába ment, 2500 koronát veszített el. A főhadnagyot annál súlyosabban érinti ezen veszteség, mert a kincstár pénzét vesztette el.

Parkünnepély Zay-Ugrócon. Gróf Zay Miklósné szül. Károlyi Margit grófnő aug. 15-én a zay-ugróci kastély parkjában nagy kerti ünnepélyt rendezett a trencseny megyei árvízkarosultak javára. Az ünnepélyen hangverseny, nagy bazár, versenytelkezés, tombola, színelőadás, díjlövészet, tűzijáték szórakoztatta a közönséget, befejezésül pedig esti 9 órakor táncmulatság volt a kaszinóban.

Megújított templom. Krizsan József plebános és Missik Károly káplán buzgalkodása folytán a trencseny-mákói templom renoválása befejeztetett. A templom teljes belső renoválását a Réty-Benedek cég eszközölte. A főoltár és a szőszek 1898 ban, a mellékoltárok 1897-ben állítottak föl. 1897-ben a szent Rózsafűzér egyesület tagjai nagy méretű és feltűnően szép fehér selem lobogót szereztek be, nemkülönben processió Mária szobrot. E hónap első napjaiban pedig a szentély szolid kifestésével, a két fresko-ablak és szent Antal szobrának fölállításával, a terracótás padlóval és az orgona javítással a templom teljes dísz nyert. A főoltár képe Szent István királyt ábrázolja, a mint térdelve koronáját és országát az égből isteni kisedével mosolyogva lepillantó Szent Szűz oltalmába ajánlja. A főoltár két fülkéjében szent Imre és sz. Erzsébet szobrai díszlenek. A szentély oldalfalainak frescós márványozása remekül sikerült. A templom díszes belseje, a szolid színek, különösen a szentély a fresco ablakokon áttörő fényben lélekemelőleg hatnak a hívőkre. Hogy a templom ily csinban és díszben ragyoghat, az a mélt. püspök ur kegyes adományán kívül, *egyseggyedül* a szegény, buzgó makói hívők örök érdeme. 1897-től 1903-ig a templom belső felszerelésére és díszítésére a hívők 7400 koronát áldoztak! A díszes, színes, olajfestésű keresztút is a buzgó makói hívők ajándéka. Hogy a nép öröme teljes legyen, f. hó 10-én Trencseny-Makóra P. Tomasek, p. Sevesik és p. Polepil redemptorista atyák érkeztek, a kik itt 11 napi missziót tartottak.

Egy tanító családjában 1. esetleg 2 tanuló teljes ellátásra, kedvező feltételek mellett, elfogadtatik. Bővebb értesítés szereshető Saffár József fodrász üzletében, Nyitra, Megyeház u. 5. sz.

Vándor pinczemesterek. A Nyitrai megyei Gazdasági Egyesület a szőlőbirtokosok tudomására hozza, hogy a földművelésügyi m. kir. miniszter az okszerű borkezelés terjesztése céljából a budapesti m. kir. pincemesteri tanfolyamánál vándor pinczemestereket alkalmazott, kiknek feladata az, hogy a bortermelő közönségnek a borok okszerű kezelése tekintetében szükséges tanácsokat a helyszínén megadják s az illető bortermelők kívánságára a szükséges borkezelési tanácsokat a helyszínén megadják s az illető borkezelők kívánságára a szükséges borkezelési munkálatokat (fejtés, derítés, szűrés stb.) ők maguk végre is hajtják. Azoknak, kik e célból a vándor pinczemestereket igénybe akarják venni, ez iránt a budapesti pincemesteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulniok. A vándor pinczemesterek kiszállásaesetén a felmerülő utiköltségeket az illető termelők viselik, továbbá a vándor pinczemesterek ellátásán (lakás és élelmezés) kívül 2 korona napi díjat fizetnek az illető pinczemestereknek.

Gazdasági tudósító. A m. kir. földmívelésügyi miniszter Moré József annamajori lakost, Nyitra vármegye érsekújvári járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

Zászlószentelési ünnepély. A verebelyi katolikus kör ma, aug. 23-án zászlószentelési ünnepélyt rendez. A zászlányai tisztet özv. báró Weisz Pálné urnó vállalta el.

Utazás tutajon. Rákosi Viktor (Sipulusz) a jeles humorista és orsz. képviselő aug. 5-én több tarsi kíséretében tutajra szállt, hogy lehajkázék a Vágon Rózsahegyűl Komáromig. Az utazás öt napot vett igénybe. Rákosi a tutajon szerzett élményeiről könyvet fog írni.

A liberalisok versenyfutása. Mikor a gyermekek versenyt futnak, az a ki fel, hogy a társa megelőzi „lábat ad” neki, miáltal a másik elesik s mire ez ismét összedeszi magát, addig a lábado már regen celnál van. — Ilyen cselszövő lábvetést gyakorol most Bánffy lapja, a „Magyar Szó” gróf Csáky Albin és Wekerle Sándor ellen. A kavargó válságban ugyanis ez a két fő-főszabadelvű is felszínre került, s hogy valamiképp miniszterelnök ne lehessen egyik, vagy a másik, Bánffy lapja megvádolja, hogy nem elég — szabadelvűek. Mi ugyan egy cseppet sem lelkesebbek erették, s akkor óhajtanék Csáky grófot vagy Wekerlét, a mikor báró Bánffy Dezsőt, de érdekesnek tartjuk feljegyezni a két nevezett politikusról azt, mivel vádolják, minthogy talán olvasóink közt is nem mindenki előtt ismeretes Csákyknak az a lünye, hogy az ő kultuszminisztersége alatt hozatott be a polgári házasság, és mégis *leánya közvetlen az új törvény életbeléptetése előtt egy nappal esküdt meg mostani férjével.* Már pedig — ugymond — egy liberalis kultuszminiszterhez illő lett volna, hogy az ő családja menjen elő jó példával. — Wekerlenek meg azt rója fel bűnül, hogy ő az Országos Kaszinónak elnöke, azaz *olyan társaságnak, mely tagjai közé zsidót be nem fogad.* — Ennek meg azt mondja, ha kedvesebb neki az Országos Kaszinó, akkor ne kívánozzék miniszterelnöknek. Erdemesnek tartottuk ezt feljegyezni azért, mert Bánffyból most a Lipótvárosi Kaszinó beszél. — Reméljük, hogy sem az Országos Kaszinó, de annál kevésbé a Lipótvárosi Kaszinó elnöke lesz a kormányelnök.

Uj lap. Privigyén legközelebb „Privigyé és Videke” címmel társadalmi hetilap indul meg.

Érsekújvár széptül. Az érsekújvári városház ódon külseje új mezt kapott, melyben igen jól fest. Belsejében is nagy átalakulásokat végeztek. A régi postahivatalból tágas pénztárhelyiséget csináltak, a polgármesteri hivatal a régi pénztár helyére került, a polgármester régi irodáját pedig az első tanácsnak hivatala foglalja el. A esinosan restaurált épület összes helyiségeibe gázvilágítást vezettek be.

Árvízkarosultak segélyezése. A király ő felsége a vágvölgyi árvízkarosultak felsegélyezésére 3000 koronát, Frigyes főherceg ugyanerre a célra szintén 3000 koronát adományozott. A belügyminiszter pedig a nyitrai megyei árvízkarosultaknak 6000 koronát utalványozott ki. Ezen kívül a galgóczi járás árvízkarosultjainak segélyezésére a kibocsátott gyűjtőleveken eddig összesen 866.01 korona folyt be.

Pöstyén látogatottsága. A pöstyéni fürdőt augusztus 12-ig 5185 vendég látogatta, kik között számos amerikai és angolországinak a nevét is olvastuk.

A F. M. K. E. a zsolnai kiállítás. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesület augusztus 30. és 31. napján testületi kirándulást tervez a zsolnai iparkiállítás megtekintésére. Program szerint a tagok augusztus 30-án (vasárnap) Budapest felől délután 2-45 órakor érkeznek Zsolnára, ahol kívánságuk szerint (Zsol-

nán, vagy Rajec-fürgön) lesznek elszállásolva; egy-egy személyre lakás 3 korona. Akik a testületi kirándulásban részt venni akarnak, a kiindulási vasutállomásra pénztáránál váltsák meg a zsolnai kiállítás belépőjegyét 75 fillérrel, mert ezzel a belépőjeggyel kedvezményes utazásra van igényük s illetőleg II. oszt. jeggyel az I. osztályon és III. oszt. jeggyel a II. osztályon utazhatnak (gyorsvonatokon is). A kedvezményes jegy Zsolnáig és vissza egyszerre váltandó meg. Zsolnán pedig a kiállítás pénztáránál lebélyegeztendő, mert csak ez esetben jogosít a visszautazásra. A F. M. K. E. elnöksége lelkes hangú felhívásban szólítja fel a törvényhatósági választmányokat és a tagokat, hogy a kirándulásban minél többen vegyenek részt és szándékaikat a F. M. K. E. központi irodájának (Nyitra) augusztus hó 28-ig levelezőúton jelentsék be, hogy megfelelő elszállásolásuk iránt előre intézkedhessék.

Tanítói nagygyűlés. Trencsen vármegye általános tanítótestülete 1903. évi szeptember hó 3-án tartja hetedik nagygyűlését Zsolnán. Délután 9 órakor istentisztelet lesz a róm. kath. templomban, 10 órakor pedig kezdetét veszi a közgyűlés a város háza nagytermében. Délután 1 órakor közös előad. kiállítás területén levő Kovács József-féle nagy vendéglőben. (Egy teríték 1/2 liter borral 4 korona. A közös előad. résztvevni akarók sziveskedjenek folyó hó 25-ig okvetlenül levelezőúton: Nevorai Gusztáv zsolnai járói elnökkel jelentkezni. Ezen ébéd csak az esetben fog a tagok részére biztosítani, ha 150-en a fenti időre jelentkeznek. A jelentkezés a fizetésre nézve kötelező.) D. u. 3 órakor az iparkiállításnak és a postgyárnak megtekintése. D. u. 7 órakor a kiállítás területén levő színházban a várm. tanítói tanuló-internátus javára nagy hangverseny. A hangverseny programja és az erre szóló belepti jegy ára külön lesz közölve. — Este a kiállítás területén kivilágítás és tűzijáték. A kiállításra és a tűzijátékra szóló s egész napra érvényes belepti jegy ára 70 fillér. Felkeretnek azon i. t. kártársnők és kártársak, a kik szállásra igényt tartanak, hogy ebből kivánságukat augusztus hó 25-ig Mátrai Jakab zsolnai igazgatónál bejelenteni sziveskedjenek.

Nyitra szegh ünnepe. Szép és megható ünnepélynek volt színhelye e hó 15-én Nyitra szegh. E napon szentelte fel Vojtek János simonyi plebánus az ottani stilszerűleg és kívül-belül remekül renovált templomot. — Vépy Vagronics Ödön és neje báró Born Elfride nyitra szeghi nagybirtok tulajdonosai több mint 5000 korona összeggel fedezték a templom renoválásának költségeit. A templom renoválásán kívül az urald bőkezű adományából további 5000 korona költséggel szép iskola épül Nyitra szeghen. Nem kevésbé a maga nemében páratlan s utánzásra méltó az urald család azon eljárása is, hogy nagybirtoka vezetése körül kizárólag tőzsgyökerez magyar személyzetet alkalmaz s így magyarokat telepit az eddig tisztán vidékre.

Iskolai beiratkozás. A nyitrai Szántó-féle nyilvános polgári fiú- és leányiskolában a beiratások az 1903-904. tanévre augusztus hó 30-án kezdődnek. (Gyürky-u. 9.) — A nagytapolcsányi állami fiú- és leányiskolában a beiratások f. évi szeptember hó 1-6-ig bezárólag naponként d. e. 8 óratól 12-ig tartanak. Az első osztályba jelentkezők a beiratás alkalmával szülőikkel, vagy helyettesével tartoznak megjelenni s kötelesek iskolai bizonyítványukat, (az elemi isk. IV-ik osztályból.) keresztlevelüket, illetőleg születési bizonyítványukat — s ha életük 12 ik évét már betöltötték — újraoltási bizonyítványt is bemutatni. Beiratási díj ezimén minden tanuló 4 kor. 30 fill.-t fizet, tandíj címén 10 Korona, értesítő nyomására 1 kor. fizetendő. A beiratási díj fizetése alól azonban — oly szegénysorsú tanuló, kik jó magaviseletűek s legalább olyan bizonyítványuk van, melyben egynél több „elégéses” osztályzat nincs

— részben vagy egészben is felmenthetők, ha szülőik, vagy azok helyettesítői ezt kérik. A kérvény a kir. Tanfelügyelőséghez címzendő s a beiratás alkalmával az igazgatónak adandó át. Mellékletei: 1. Iskolai bizonyítvány. 2. Egy évnel nem régebb szegénységi bizonyítvány. A tanügyi téren működő szülők, gyámok, tekintet nélkül az iskola jellegére, valamint az állami tisztviselők e bizonyítvány csatolását meilözhetik, de ez esetben a kérvény 1 koronás bélyeggel látandó el. Nagy-Tapolcsány, 1903. augusztus 15. — Dvorzacssek János igazgató.

Képek a zsolnai iparkiállításból.

Zsolna, aug. 19.

Sok oly dolog történik itt, melyek páratlanul állanak a zsolnai kiállítás keretében. Van-e kérem példa reá, hogy valamelyik kiállításon annyira át lett volna hatva minden a hazafiság szent érzetétől, mint ezt a zsolnai kiállításnál látjuk? Itt minálunk annyira dagadnak a keblek a honfűi szeretetből, hogy még a sört is rögtön megszi-matozzák, hazafias-e, vagy sem. Némely buzgó lelkeknek ugyanis, hogy a nyitrai sörnek reklámot csapjanak, azon eredeti ötletük támadt, hogy a nyitrai sört hazafiasnak, a szt.-mártonit pedig hazafiatlannak bélyegezték.

Nem tudom, vajon a nyitrai sörnek megvan-e az a titkos varázssereje, hogy minden szomjas keblet rögtön a haza iránti tántoríthatatlan szeretetre hangolja. Azt tartom a legerősebb hazafi is megígogna, ha nagyon mélyen beletekintene a nyitrai sörhordók fenekére. Másrésztől, nem képzelhetek oly gyöngé hazafit, akit a turóczi-szt.-mártoni sör egynehány csöppje rögtön lekapna a lábáról. Példa reá a nyitrai főgimnázium derek igazgató ura, aki egy rendtársi kíséretében egész bátran szűresölgette e napokban a turóczi árpa-levet, a nélkül, hogy akár az ő, akár pedig a rendtárs hazafias érzületében a legesekélyebb folytonossági hiány is támadt volna. Malatinszky József nyitrai apát-kanonok ur, aki Karlsbadból jövet háromszor is megfordult a zsolnai kiállítás színtén hiteles tanuja a szt.-mártoni sör veszelynélküli voltának.

Van tehát a zsolnai kiállításnak kétféle söre, de van egyuttal kétféle pezsgője is. Az egyikről, a Lüttke-feléről már megemlékeztem a múlt alkalommal. Ettől támadt a megnyitási napján az a forogtat, a melynek utóhatását egyesek mai napig is sulylik. A másik pezsgő pezseg ugyan, de hatása korántsem olyan felemelő, mint az előbbi. Nem is esoda. Üvegje csak hat krajcárba kerül s itt készül Zsolnán a Heller J. izraelita polgártársunk szikvizgyárában. Közönségesen elfogadott neve: *Kracherli*; a kiállítás területén új nevet kapott. Elneveztek „*zsidó pezsgőnek*”, mert minden szombat napján Heller uram hífelei nagy mérvben fogyasztják az ártatlan és olcsó kracherlit.

Pezsgőről levén szó, egész tisztelettel visszautasítom a „Ny. Szemle” utolsó számában hozott s nekem inputált ama tudósítást, hogy t. i. a zsolnai kiállítás katonazenészei „*negyven pezsgőt*” alkudtak ki maguknak” minden egyes napra. Én kérem nem „*pezsgőt*”, hanem *pengőt* irtam a múlt levelemben. Hogy a pengő hogy vedlik át pezsgőre, azt jól tudják a pezsgőző urak. De hogy az én pengőmből hogyan keletkezett a pezsgő, azt bizonyára a „Ny. Szemle” illetőleg a nyomda betűszedője tudná jól megmondani. (A betűszedő feltételezte, hogy Zsolnán már *korona* érték szerint számítanak. Szerk.)

Különbö mintha a kiállításban dicséretesen működő katonabandát is diskreditálta volna a reá erőszakolt mindennapi „*negyven pezsgő*”; ma aug. 19-én fölváltották Trencsénből a katonazenészeket és új katonamu sikusokat küldtek föl a kiállításba. Ez azonban nem a Ny. Szemle pezsgője miatt, hanem a trencsényi ezrednek a hadgyakorlatokra való távozása miatt történt.

Nem régen gr. Wickenburg kereskedelmi államtitkár járt a kiállításban a trencsényi főispán s alispán úr kíséretében. Meglepte őt a kiállítás csinosága s meg volt elégedve a 32 terítékű bankettel is, amelyet ott a kiállításban rendeztek tiszteletére. Mondják, hogy ez az államtitkári 5 koronás banket, sokkal izetesebb volt, mint a 10 koronás miniszteri megnyitási lakoma.

Banketekben egyébként nincs hiány a kiállításban. Most a trencsényi orvosok, majd megint a megyei tanítók, a f. m. k. e. stb. készülnek banketirozni. A nyitrai söresarnokban tartják mindig a kiállítási banketeket s a bérlő, Kovács József meglegedve kezd lenni a bérléssel. Fizető pincérei azonban kerekét oldanak egymás után, mert mikor nagyobb számban jönnek össze a vendégek, a fizető pincér nem képes minden

asztalhoz azonnal szaladni s így a vendégek széjjel mennek a gyönyörű kivilágítást nézni, hogy az asztalhoz többé vissza ne térjenek. Így a vendégek némelyike élvezni a festői kivilágítást, a fizető pincér pedig érzi s kesérgi a tárcája elhomályosodását.

A múlt vasárnapon 500 vendég jött külön vonattal Tur.-Sz.-Mártonból. Jól érezték magukat a mártóni söresarnokban s lelkesedések annyira emelkedett, hogy rázendítettek a „Hej Slováci”-ra is, de csak sötétben, akkor t. i., mikor a villamos lámpák az egész kiállításban fölmondták a szolgálatot s így nem kellett attól tartani, hogy a zsolnai főszolgabíró vigyázó szeméi fölfedezik majd a mártóni csapatnak az előzenekesét.

Ma, aug. 19 én 300 vendéget hozott Árva-Varajharó a különvonat. Holnapra, sz. István nap-

jára megint sok vendéget várnak a kiállításba. Hirdetve van nagy falragaszokon confetti, coriandoli, serpentina, hangverseny, szépségverseny stb. Hogy ez utóbbiban a híres zsolnai szépségek közül melyik lesz a győztes, a fölött már most megindultak a találgatások és korteskedések.

Jobb lett volna Zsolnaváros híres kövezetű és zamatos levegőjű utcáit szépségversenyre bocsájtani. Ez esetben a most kövezés alatt levő új vasuti utca, vagyis Kossuth utca nyerte volna el könnyű szerrel a győzelmi pálmát. Ez lesz Zsolnának legszebb utcája. Az igaz, hogy 30 ezer koronába kerül. No de mi az, mikor arról van szó, hogy Zsolnának a haladása, ne csak a söresarnokban, hanem a város külső csinosodásában is bebizonyítva legyen a nagy világ előtt.

—1—

Előnyös tőketörlesztéses jelzálog-kölcsönök!

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete a tőketörlesztéses jelzálog-kölcsönökre nézve legújabbán a következő rendkívül előnyös föltételeket állapította meg:

1. Kölcsönt ad már 300 koronától kezdve.
2. Kölcsönt ad kívánatra úgy, hogy a kölcsönvevő a teljes összeget kapja meg készpénzben leolvastva (s nem záloglevelekben).
3. Kamatok címén sem történik levonás, mert a részletek mindig félévénként utólag fizetendők.

4. A kölcsön fölvehető 20, vagy 30, vagy 40, vagy 50 évi törlesztésre, mely esetekben a törlesztési hányad (tőke és kamat együtt véve) 5-26%-8%-ig változik. Záloglevéllí árfolyam szerint lehet kölcsönt kapni 4-90%-ra is.

5. A kölcsönt az adós bármikor fizetheti vissza akár egészben, akár részben, anélkül

hogy ezért külön díjat vagy térítést fizetne csak köteles félévvel előbb fölmondani.

6. A becslési adatokat az intézet önmaga, saját kölcségén szerzi be és csak a kölcsönből vonja le.

7. A jól felszerelt kérvények nyole nap alatt okvetlenül érdemleges elintéztést nyernek.

A Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete Nyitra székhelylyel egy vidéki képviselőt állított fel s ennek — a szomszéd megyék határos területeire is kiható — vezetésével

MÉREY LAJOS

nyitrai ügyvéd urat bizta meg, kihez a kölcsöntkérő ügyfelek teljes bizalommal fordulhatnak s tőle minden további fölvilágosítást díjmentesen nyerhetnek

KISBIRTOKOSOK ORSZ. FÖLDHITELINTÉZETE.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24% kén-savas káli tartalommal.

Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kén-savas káli tartalommal.

Kovasavas kálit

(dohánytrágyázásra), továbbá

mindennemű egyéb **műtrágyaféléket**, azonkívül

Rézgálicot (98-99%)

elismert kitűnő minőségben legolesóbban szállít a

„HUNGÁRIA” műtrágya, kén-sav és vegyi ipar részvénytársaság

Budapest, V. Fürdő-utca 8.

